

**EURAJOEN KUNNAN ARVIOINTIKERTOMUS
VUODELTA 2021**

Tarkastuslautakunta 13.5.2022

ARVIOINTIKERTOMUS

Eurajoen kunta

Arviointikertomus 2021

Sisällysluettelo

1. Tarkastuslautakunnan toiminta ja kokoukset
2. Kuntastrategian toteutuminen
3. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta
4. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen
5. Yhteenveto ja allekirjoitukset

1. Tarkastuslautakunnan toiminta ja kokoukset

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lisäksi lautakunnan pitää arvioida tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Valtuusto valitsi kokouksessaan 10.08.2021 jäseniksi ja varajäseniksi seuraavat henkilöt:

Jäsenet	Varajäsenet (henkilökohtaiset)
Seppo Lempainen puheenjohtaja	Tuomo Aro-Heinilä
Jarmo Sallila varapuheenjohtaja	Reino Niemi
Taru Aarnio	Pirjo Rantanen
Päivi Alanko-Rehelmä	Anne-Maj Iltanen
Pasi Viitanen	Pentti Liipola
Terhi Virta	Merja Santapere
Janne Väkiparta	Eero Nurmi

Kunnan tilintarkastajana on aloittanut vuoden 2021 alusta BDO Audiator Oy vastuullisena tilintarkastajana JHT, HT Aino Lepistö.

Tarkastuslautakunta käsitteli tilivuotta 2021 laaditun talousarvion ja taloussuunnitelman mukaisesti. Arviointisuunnitelma laadittiin ensimmäisessä kokouksessa. Suunnitelman tavoite on koko vaalikauden ajan olla perusta seuranta- ja arviointityölle.

Tarkastuslautakunta on pitänyt kuusi tilivuoteen perustuvaa kokousta. Kokouksissa on ollut kuultavana kunnan johtavat viranhaltijat ja kunnanhallituksen puheenjohtaja. Kunnanjohtaja Vesa Lakaniemi ja talousjohtaja Bella Ahto ovat antaneet selvityksen kunnan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta ja toimintojen järjestämistavasta.

Tarkastuslautakunta on tutustunut tilikauden aikana laadittuihin välitilinpäätöksiin ja tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen vuodelta 2021.

Lautakunnan jäsenet ovat suorittaneet sovitun työnjaon perusteella selvitystyötä ja raportoineet havainnoistaan kokouksissa.

Esteellisyys on todettu seuraavien toimintojen yhteyksissä.

Jarmo Sallila on teknisen lautakunnan jäsen.

Pasi Viitasen läheinen (tytär) on valtuuston varapuheenjohtaja ja

Janne Väkiparran avopuoliso on sivistyslautakunnan jäsen.

Esteelliset ovat tilanteen vaatiessa jääväneet itsensä.

2. Kuntastrategian toteutuminen

Kunnassa on ollut käytössä vanha strategia: Mahdollisuuksien Eurajoki;

Hyvinvoiva ja palveleva

Aktiivinen ja

Vetovoimainen

Kuluvana vuonna koronasta johtuen kuntavaaleja siirrettiin myöhäisempään vaiheeseen ja vaalit pidettiin vasta kesäkuussa 2021. Uusi valtuusto on päässyt suunnittelemaan uutta strategiaa yhdessä ja se tulee kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi maaliskuun valtuustoon 2022. Uusi strategia menee jatkossa samoin vuoden yli vaalikauden. Tämä on hyvä ratkaisu.

Kuntastrategiasta saadaan muodostettua hyvä kokonaisuus toiminnallisiin ja taloudellisiin tulostavoitteisiin.

3. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntalain 115,1 §:n mukaisesti toimintakertomuksessa tulee antaa tietoja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Eurajoen kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on säädökset ja määräykset kunnan hallintosäännössä. Lisäksi käytössä on sisäisen valvonnan ohjeet sekä riskienhallintapolitiikka.

Hallintosääntö on päivitetty vuoden 2021 aikana. Kunnanvaltuusto hyväksyi hallintosäännön 16.08.2021 ja muutos astui voimaan 01.09.2021.

Eurajoen kunnan tilinpäätöksessä ja toimintakertomuksessa on kuvattu riskien ilmenemismuotoja ja hallintatapaa. Nykyään tietoturvariskit ovat yleistyneet, mistä syystä tähän pitää varautua entistä paremmin ja pysyä ajan ”hermolla”.

Arviointihavaintona voidaan todeta, että kunnassa on toteutettu kuntalain edellyttämät toimet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä. Kaikilla organisaatiotasolla tulee huolehtia sisäiseen valvontaan ja riskien hallintaan kuuluvista tehtävistä. Mikäli ongelmia kuitenkin havaitaan, niin niihin otetaan kiinni ensi tilassa.

4. Toiminnallisten ja taloudellisen tavoitteiden toteutuminen

4.1. Toiminnan tavoitteiden toteutuminen

Kunnanhallitus

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja palvelutuotantoa, jotta kunnanvaltuuston asettamat tavoitteet saavutetaan. Samalla kunnanhallitus kantaa vastuun kunnan toimintojen ja palveluiden kehittämisestä.

Kunnanhallituksen toiminnan menoihin on kirjattu myös sosiaali- ja terveystyöpalvelut. Sosiaali- ja terveystyöpalvelujen palvelualueelle kuuluvat Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän sekä Satakunnan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ostopalveluiden kustannukset. Sosiaalipalvelujen järjestämisvastuu on valtuuston päätöksellä päätetty siirtää Keski-Satakunnan sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymälle 01.01.2021 alkaen. Painopistealueena vuonna 2021 on ollut toiminnan vakauttaminen uudessa organisaatiossa. On otettu käyttöön hyviä toimintamalleja ja tavoitteena on myös hallita kustannuksia tehokkaammin.

Haasteita on aiheuttanut monin tavoin korona tällä tehtäväkentällä.

Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan toiminta-ajatuksena on hallinnoida ja mahdollistaa kunnan sisäisten tukipalveluiden sekä kuntalaisille tarjottavien palveluiden strategian mukaista toteutumista sekä laatutasoa.

Lautakunnan tehtävänä on toteuttaa kunnan investointiohjelman toteuttaminen ja investointiohjelman pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen kehittäminen.

Teknisen lautakunnan tavoitteet ovat toimintavuoden aikana toteutuneet osittain tai kokonaan. Suurimpana haasteena on ollut hyvälaatuisen veden toimittaminen häiriöttömästi asukkaille ja johtaa jätevedet hallitusti Raumalle ja Poriin.

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta

Hyvinvointi- ja kuntakehityslautakunta on uusi lautakunta, joka aloitti toiminnan vaalien jälkeen. Toiminta-ajatuksena on kirjattu: lasten ja perheiden hyvinvointipalveluilla tarkoitetaan liikunta-, ja nuorisopalveluja koko kunnan ja kaikenikäisten hyvinvoinnin ja yhdistysyhteistyön edistämisen koordinoitua. Toiminta-ajatuksena on luoda toimintaedellytykset kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävässä palveluissa, mahdollistaa kuntalaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden aktiivisuus kuntalaisten palveluissa ja niiden järjestäjinä esim. kumppanuussopimusten kautta.

Painopistealueiksi on kirjattu:

- oman roolin kirkastaminen ja perustelu yhteistyötahoille sekä voimavarojen priorisointi,
- vuorovaikutuksen ja yhdessä tekemisen vahvistaminen muiden hallintokuntien ja sidosryhmien kanssa,
- Eurajoen kunnan hyvinvointiryhmän toiminnan vakiinnuttaminen
- hyvinvointisuunnitelmassa kirjattuihin kehittämistoimenpiteisiin sitoutuminen,
- yhteisöllisyyden ja osallisuuden lisääminen yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa

Toiminnan kehittäminen on saatu hyvälle alulle, osa tavoitteista saavutettiin. Tämän toiminnan käynnistämistä haittasi myös korona melkoisesti. Suuntaviivat ja askelmerkit suunnitelmakaudelle 2021 -2023 on asetettu.

Sivistyslautakunta

Sivistystoimen palvelualueita ovat: varhaiskasvatuspalvelut, perusopetuspalvelut, lukiokoulutus ja osaamisen edistäminen sekä kasvun ja vanhemmuuden palveleminen.

Painopistealueina ovat olleet mm. peruspalvelujen saatavuus taataan tasa-arvoisesti ja hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutetaan ennalta ehkäisevästi. Lisäksi sivistystoimi aktivoi kuntalaisia kaikilla toimintasektoreilla mahdollistaen kuntalaisten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuudet. Palvelutason säilyttäminen seudullisesti korkeatasoisena takaa kunnan vetovoimaisuuden ja henkilöstön osaamisen kehittäminen on keino saavuttaa se.

Lisäksi Unicefin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallin luominen on tulevien vuosien selkeä painopistealue.

Lähes kaikki sivistystoimen tavoitteet saavutettiin. Haasteita aiheutti valtavasti korona ja siitä johtuvat sairaslomat.

Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta toimii kunnan rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena.

Toiminta-ajatuksena on kunnan strategian mukaisesti edistää turvallisen, terveellisen ja viihtyisän rakennetun ympäristön muodostumista.

Lautakunnan tavoitteena on ollut rakennusrekisterin ajantasaistaminen ja huolehtia ympäristöstä yhteistyössä kuntalaisten kanssa. Ensin mainittu on toteutunut osittain ja jälkimmäinen tavoite on jäänyt toteutumatta. Henkilöstön kouluttaminen on toteutunut, mistä syystä voidaan odottaa, että suunnitelmakaudella tavoitteet saavutetaan.

4.2. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talouden osalta vuosi 2021 toteutui ennakoitua paremmin, sillä ylijäämää kirjataan 3,2 M€. Suurin yksittäinen syy oli tulo- ja yhteisöverojen kertymä, mikä ylittyi n. 1,8 M€. Lisäksi rahoitustulojen ja -menojen positiivinen saldo oli n. 1,2 M€ euroa. Sote-menojen osalta kulunut vuosi oli aiempia vuosia menojen suhteen huomattavasti parempi syystä, että Kessote ja Sairaanhoidopiiri palauttavat ylijäämiä yhteensä noin 0,9M€.

Vuosikate oli 7,9M€, kun talousarviossa sen arvioitiin olevan 4,3 M€. Tilikauden ylijäämä oli 3,2M€ ja talousarviossa -0,2M€.

Kassavarat vuoden lopussa 25,2M€ ja pankkilainaa 8,2 M€.

Tilinpäätöksen rahoituslaskelman mukaan investointimenot olivat 3,7 M€. Talousarviossa oli budjetoitu 4,6M€. Vuoden 2021 kesäkuussa käynnistyi VT8 Eurajoen kohdan uudistustyö. Kyseinen projekti valmistuu vuoden 2023 aikana.

Taloudelliset tavoitteet ovat realisoituneet tulojen osalta ennakoitua paremmin. Lautakuntien avainprosesseissa on jossain määrin poikkeamia alkuperäiseen talousarvioon nähden, mitkä on otettu huomioon määrärahamuutoksissa.

5. Yhteenveto ja allekirjoitukset

Vuosi 2021 oli koronaepidemian vuoksi toinen poikkeuksellinen vuosi. Tämä haastoi kuntaa mm. nopeaan reagointiin, resurssien käyttöä joustavasti sekä palvelujen järjestämistä uusilla vaihtoehtoisilla tavoilla. Talouden kannalta katsottuna valtio tarjosi koronatukia kattamaan koronasta aiheutuvia kustannuksia.

Viime tilikauden positiivinen tulos antaa hyvät mahdollisuudet kunnan positiiviselle kehitykselle.

Eurajoella on meneillään isot investoinnit: VT8 ja Laitakari sekä suunnitteilla oleva liikuntahalli. Mikäli investointilistalla olevat kaikki hankkeet toteutuvat, niin investoinnit tulevat ylittämään selvästi tulevana parina vuotena kunnan vuosikatteen.

Kuntapäättäjillä on usean vuoden ajan ollut esillä kouluverkko, mikä asia tulee uudelleen pohdittavaksi ja ratkaistavaksi, koska oppilasmäärä kokonaisuudessaan on ollut aleneva.

Käyttötalousmenoihin on pakko kiinnittää entistä enemmän huomiota, sillä mm. energian hinta on noussut Ukrainan sodan takia ja tulee asettumaan sodan jälkeenkin aikaisempaa selvästi korkeammalle tasolle.

Eurajoen kunnan talous kaikilla mittareilla tarkasteltuna on hyvällä tasolla. Mutta kaikesta huolimatta taloutta pitää hoitaa tarkasti ja suunnitellusti.

Eurajoella, 13. päivänä toukokuuta 2022

Seppo Lempainen
puheenjohtaja

Taru Aarnio

Pasi Viitanen

Janne Väkiparta

Jarmo Sallila
varapuheenjohtaja

Päivi Alanko-Rehelmä

Terhi Virta